

PROBLEMATIKA INVESTIC

Co se dnes dozvíte?

- Co je to mezinárodní investice
- Jaké investice jsou chráněny
- V čem spočívá mezinárodní ochrana investic
- Jak se řeší spory pocházející z mezinárodní investice
- Soukromoprávní pohled na investice

Veřejnoprávní pohled –
podpora, investiční pobídky,
ochrana investic

Soukromoprávní pohled – vztah mezi
investorem a dodavatelem investice

Pojem investice

- Ekonomická definice
- Právní definice

Ekonomická definice investice

- činnost ekonomického subjektu, jíž vkládá část svého důchodu do majetkových složek s předpokladem dosažení většího výnosu v budoucnosti
- mezinárodní investici lze definovat též jako převod hmotného nebo nehmotného majetku z jedné země do země jiné, za účelem použití v této zemi k vytváření zisku, a to za úplné či částečné kontroly majitele tohoto majetku.

Právní definice investice

- Jednotná právní definice investice neexistuje
- **Objektivní přístup** – vychází z charakteristických rysů investice a kryje se s definicí ekonomickou
- **Subjektivní přístup** – vychází z úmyslu stran, je tedy na nich, které operace se rozhodnou pro své potřeby za investice označit

Tři znaky investice:

- přínos zahraničního investora k ekonomickému rozvoji hostitelského státu
- určitá doba trvání operace
- přítomnost rizika vyplývající z této operace neseného investorem

Přímé v. nepřímé zahraniční investice

- Mezi rozlišující faktory patří zejména stupeň manažerské kontroly
- a podnikatelské riziko nesené investorem.

Přímé zahraniční investice

- takové investice, které zahraničnímu investorovi umožňují aktivní podílení se na kontrole a řízení podniku
- Za minimální výši podílu na základním jmění podniku umožňující investorovi výkon této kontroly a řízení se obvykle považuje 10-20 procent

Nepřímé zahraniční investice

- Tzv. portfolio investice
- jsou zpravidla provedeny v peněžní formě
- a investor zde obvykle nezamýšlí podílet se na rozhodování společnosti, do které své peníze investuje

Kdo je mezinárodní investor?

- Podnikatelský subjekt podnikající v zahraničí
- Tzn. podnikající na území tzv. hostitelského státu

V čem spočívá mezinárodní ochrana zahraničních investic?

- Poskytuje investorovi právní ochranu jeho majetku před některými zásahy hostitelského státu
- Např. vyvlastněním, znárodněním a dalšími negativními zásahy

Právní úprava mezinárodní ochrany investic

- Závazná právní úprava se nachází téměř výhradně v mezinárodních smlouvách
- Mnohostranných – zatím **neexistuje** žádná mnohostranná úmluva regulující ochranu mezinárodních investic jako celek
- Dvoustranných – tzv. bilaterální dohody o vzájemné podpoře a ochraně investic

Mnohostranné úmluvy

- Washingtonská úmluva ICSID
- Soulská úmluva o Mnohostranné agentuře pro investiční záruky
- Dohoda k Energetické chartě (Energy Charter Treaty)

Dvoustranné dohody o ochraně investic

- Tzv. dvoustranné dohody o vzájemné podpoře a ochraně investic (BIT)
- Spočívá v nich jádro právní úpravy tohoto odvětví
- Česká republika je v současné době vázána 76 takovými dohodami

Obsahem BIT je zpravidla

- Definice základní pojmů (investice, investor atd.)
- Závazek smluvních stran podporovat investice investorů druhé smluvní strany
- Zajištění určitého standardu zacházení se zahraniční investicí
- ustanovení o řešení případných sporů týkajících se investic, ke kterým dojde mezi jednou smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany

Mnohostranné a regionální mezinárodní smlouvy

- Washingtonská úmluva o řešení sporů z investic mezi státy a občany druhých států (ICSID)
- Soulská úmluva o mnohostranné agentuře pro investiční záruky
- Dohoda k Energetické chartě

Řešení sporů z mezinárodních investic

- Závazek přátelského řešení sporů
- Rozhodčí řízení před střediskem ICSID
- Rozhodčí řízení před některým institucionálním rozhodčím soudem
- Řešení v ad hoc rozhodčím řízení

Smlouva o dodávce invest. celku

- složitá problematika – obchodně-politické, technické, devizové, právní problémy se zvyšují vzhledem k objemu a dlouhodobosti těchto transakcí
- vliv finančních ústavů – pro poskytnutí úvěru kladou různé podmínky

Konstrukce smlouvy

- **Jednotlivé smlouvy a dílčí plnění**
- **Celková smlouva a skupinová plnění**
- **Dodávka na klíč (turnkey contract) a komplexní plnění**
 - semi-turnkey-contract
 - pure-turnkey-contract
- **Management contracting**

Právní režim smlouvy

- Neexistence přímé úpravy
- Proto relevantní metoda **kolizní** – vzhledem k neexistenci výslovných národních úprav hraje výraznou roli z důvodů sladění národního práva a vzorových podmínek **volba práva**
- **Nestátní** právo – národního a zejména mezinárodního původu – UNCITRAL, EHK OSN, FIDIC

Prekonsenzuální fáze - tender

- Otevření nabídek
- Hodnocení nabídek
- Jednání s nejvhodnějším účastníkem
- Otázka možnosti odmítnutí všech účastníků

Časté doložky

- Průběžné doplňování smlouvy
- Možnost změn v plnění
- Cenové doložky
- Doložky vyšší moci
- Hardshipp doložky
- Special risks
- Stabilizační doložky

Děkuji